

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 17. jūnijs

Nr. 45 (6600)

Vietējas ziņas

Pretendenti neieradās

Otrdienu vajadzēja notikt izsolei sakarā ar «Agroķīmijas» privatizāciju. Privatizācijas komisijas priekšsēdētājs, rajona lauksaimniecības departamenta direktora vietnieks Jānis Desainis «Novadniekam» pastāstīja, ka izsole nenotika, jo pretendenti, kuri bija pieteikušies ražošanas kompleksa privatizācijai Preiļos, uz to neieradās.

Ražošanas kompleks Preiļos novērtēts par 70 tūkstošiem latu, bet Aglejas bāzes noliktavas — par 30 tūkstošiem latu.

Preiļu bāzes privatizācijai bija pieteikušies Preiļu pagasta pašvaldība un SIA RBKK. «Agroķīmijas» privatizācijā būs nākamas posms — atkal rīkos izsolī ar pretendantu pieteikšanos. Tiks samazināta noteiktā objektu vērtība.

A.Iļjina

Ziemāju sēkla jāsarūpē jau vasarā

Lai nopirktu kvalitatīvu ziemāju sēklu, laikus jāpiesakās rajona lauksaimniecības departamentā labības sēklas iegādei. Jau tagad var pieteikt rudzu 'Talovskaja', 'Puhovčanka' sēklu. Nedaudz sēklas ir valsts resursos: rudzi 'Voshod-1', 'Puhovčanka', ziemas kvieši 'Mironovskaja 808'. Cena I ataudzējumam Ls 72 par tonnu (bez pievienotas vērtības nodokļa).

Tiem labības audzētājiem, kuri audzēs graudus sēklu pavairošanai un pārdošanai, jāpieprasī 'Elites' ataudzējuma sēkla. To vares saņemt tikai selekcijas stacijās.

J.Kivlenieks
lauksaimniecības departamenta galvenais agronom

Reorganizēs

Zemnieku konsultācijas birojā jāveic reorganizācija. Konsultācijas birojā jāpaliek tikai dažiem speciālistiem, taču katrā pagastā strādās lauksaimniecības koordinatori. Tā ierosina Zemkopības ministrija, un tas ir loģisks risinājums.

Rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vičens par to informēja pagastu pašvaldību vadītājus. Tieki izstrādāts projekts, kā jānotiek šai reorganizācijai, savu viedokli var izteikt arī pagastu pašvaldības. Taču šobrīd pagastos nav cilvēka, kas nodarbojas ar lauksaimniecībās ražošanas uzskaiti, tīrgus apzināšanu, produkcijas realizāciju un citām problēmām. Šis amats tiks apmaksāts no budžeta.

Vērtē cūkkopību

Rajonā ir divas saimniecības, kas nodarbojas ar šķirnes cūku audzēšanu — SIA «Stabulnieki» un paju sabiedrība «Ausma». Katrā no tām ir aptuveni 1000 «Latvijas baltās» šķirnes cūku. Šīm fermām obligāta ir ikgadējā atestācija.

Nupat rajonā pabija SIA «Selekss» speciālisti, kas veica fermu apskati.

Rajona lauksaimniecības departamenta galvenā zootehnīķe Silvija Repša «Novadniekam» pastāstīja, ka, apmeklējot paju sabiedrību «Ausma» un SIA «Stabulnieki» cūku fermas, izdarīts secinājums — abas saimniecības strādā nopietni un reāli var pretendēt uz šķirnes cūku fermas atestāciju. Atestācija notiks 3. ceturksnī.

Zemniekiem un piemājas saimniecībām, kas vēlāk audzēt ražīgās «Latvijas baltās» šķirnes cūkas, vajadzētu zināt, ka šķirnes materiāls jāieperk tieši šajās saimniecībās.

A.Iļjina

Lasītāju zināšanai
Mūsu laikraksta nākamais numurs iznāks ceturtieni, 1995. gada 22. jūnijā.

Jauna izstāde Jasmuižā

Šīs F.Trasuna muzeja «Kolnasāta» darbinieki, uzstājas folkloras ansamblis «Vidsmuiža». Izstādes atklāšanā piedalījās Aizkalnes pagasta pārstāvji, rajona kultūras darbinieki.

Kā pastāstīja filiāles «Jasmuiža» vadītāja Skaidrite Apeināne, šajā sezonā muzejā tiks atklāta keramiķa Jaņa Backāna jubilejas izstāde. Jo projām aplūkojama izstāde par aktrisi Lidiju Freimanu un pamatekspozīcijas par Jāni Raini un Latgales kerāmiku.

Paredzams, ka Pēteros uz jubilejas izstādes

atklāšanu aicinās keramiķis Pēteris Ušpelis.

Muzeju «Jasmuiža» pašlaik apmeklē ļoti daudz ekskursantu. Kopš 13. maija, kad muzejs vēra durvis, līdz mēneša beigām to apmekleja tūkstotis ekskursantu, lielākoties — skolēni.

L.Rancāne

ATTĒLOS:

- par izstādi «Rakstniecība un mūzika senajās fotogrāfijās» stāsta muzeja galvenā fondu glabātāja Anna Egliena;
- sarīkojuma dalībnieku priekšejā rindā — fotomākslinieks Valdis Kupris, aktrise Ārija Stūrniece, rakstnieks Jānis Cibulskis;
- uzstājas Vidsmuižas dziedātājas. J.Silicka foto

«Novadnieka» abonentu ievērībai

Vai jūs esat pasūtījuši «Novadnieku» arī otrajam pusgadam?

Pārbaudiet pasūtījuma kvīti. Ja abonements izbeidzas pirmajā pusgadā, pacentieties to atjaunot laikus. «Novadnieku» jūlijam un turpmākajiem šī gada mēnešiem var pasūtīt

tikai līdz 20. jūnijam.

Lai arī mūsu avize sestdienās tagad kļuvusi divreiz biezāka, abonēšanas maksa nav palielināta.

Atcerieties: abonēta avize — ir lētāka avize!

Ja jūs «Novadnieku» abonējat, mēnesī jāmaksā 56 santimi, ja pērkat kioskā, — 80 santimi.

Dzeršanai tiks pieteikts karš

◆ Pirms pāris mēnešiem rajona konsultatīvā padome savā kārtējā sēdē sprieda par to, ka alkohola tirdzniecība (legāla un nelegāla) ir izaugusi līdz tādiem apjomiem, kurus var saukt jau par kritiski augstiem.

Kad vadzis ir pilns, tas lūzt. Attiecībā par dzeršanu šis vadzis pēdējo gadu laikā ir pildījies visai strauji. Nav nekādu problēmu jebkura diennakts laikā iegādāties dzeramo — var tirgū, var veikalos, var kafejnīcās, bāros. Galu galā pastāv arī tā sauktās «točkas». Tāpēc konsultatīvās padomes sēdē toreiz nolēma ieteikt rajona pašvaldībām ierobežot alkoholisko dzērienu tirdzniecības vietu skaitu — rajona pilsētās ne vairāk kā divi veikali ar diennakts darba režīmu, bet pagastos 1 līdz 3 veikali ar darba laiku no pulksten 10.00 līdz 17.00. Par rezultātiem pašvaldības tika lūgtas informēt rajona padomi.

Pagājuši jau gandrīz trīs mēneši, taču konsultatīvās padomes lēmumu apsprieduši tikai Galēnu, Jersikas, Sutru, Rušonas, Silajānu, Sīļukalna pagastu, kā arī Līvānu un Preiļu pilsētu domes. Oficiāli dokumenti par to saņemti tikai no Riebiņiem un Galēniem.

Riebiņu pagasta padomes lēmums sastādīts pēc labākajiem «atrakstīšanas» standartiem, sak, pietiks ar to, ka neļausim pārdot alkoholiskos dzērienus

personām darba drēbēs un vidējā dzēruma pakāpē (vieglā un stiprā pakāpē tātad pārdomis?), kā arī nepieļausim dzērāju vāļāšanos uz ielas.

Vienīgais reālais lēmums pieņemts Galēnos. Turpmāk tur alkoholu vārēs nopirk tīkai abos patēriņu savienības veikalos, bet diviem zemnieku saimniecību veikalim turpmāk alkohola tirdzniecības atļaujas netiks izsniegas. Bez tam galēnieši nopietni kērušies pie «točku» likvidācijas.

Uz komisijas sēdi, kuras sastāvā ir rajona padomes, zemessardzes, valsts policijas, valsts ieņēmumu dienesta, vides veselības centra un patēriņu biedrību savienības pārstāvji, pagājušajā nedēļā bija uzaicināts Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs O. Hlebniakovs. Viņam komisijai bija jāpastāsta, ko dome darījusi, lai samazinātu dažāda veida tirgoņu skaitu, kuri pārdod nelegāli ievestus alkoholiskos dzērienus, pašbrūvētas indes un iedzīvojas uz citu rēķina.

Rezultāti ir šādi. Kopš marta vēl vismaz pieciem tirgoņiem iedotas atļaujas pārdot alkoholiskos dzērienus. Pilsētā gandrīz četrdesmit vietās var nopirk dzeramo līdzīgās vai «iemešanai» turpat uz vietas. Labi vēl, ka uzkodām kāds batons vai savu gastronomisko izskatu sen dienas atpakaļ zaudējusi silķu maize...

Gaiteņi glabā un glabās Tavas bērnības solus. Skolā palikuši Tavi nedarbi un labie darbi, Tavas baltās un nebaltais dienas, bet skolotājiem jūs katrs paliekat atmiņā citāds.

Nemanot straujo notikumu virpuli ir aizritējuši pieci gadi, kopš svinējām skolas jaunājā paaudzē iesēj veselos graudus. Būsiet mīli sveicināti savā vecajā, baltajā skolā!

Vai atceries kā 1990. gada 4. augusta vakarā norunājām, ka ik pēc pieciem gadiem tiksīmies savā skolā? Nu tie ir pagājuši.

Nav svarīgi, vai Tu mūsu skolā mā-

Izrādās, ka vairāk nekā trīsdesmit oficiāli reģistrētās vietas, kur var iegādāties alkoholu, ir tikai «ziedīņi», «odziņas» ir piecdesmit piecas šogad (pagaidām) atklātas «točkas».

Domes priekšsēdētājs aizbildinājis, sak, ierobežosim licences, sāksies nelikumīga tirdzniecība. Ja ir atļauja, tad ir tīgrotājiem var vismaz pavadzīmes prasīt.

Valsts ieņēmumu dienestam bija pretargumenti, jo no daudzajām Preiļu firmām tikai apmēram piecas ir tādas, kas alkoholu iepērk oficiālās un drošās bāzēs, kur nav viltojumu. Pārējā produkcija nāk no «pagrīdes».

Ja arī ir iegādāta «Rigas balzama» produkcija, tad tikai, kā saka, pārbauditājū acu aizmālešanai, jo piecas kastes var tirgot vai veselu pusgadu, pat starpu pārdodot simts citas kastes. Ne velti statistikas ziņas rāda, ka pagājušajā gadā alkohola oficiāla tirdzniecība bijusi tikai apmēram trešdaļu tik liela kā 1991. gadā. Atliek secināt, ka viss pārējais dzeramas, ko rajona iedziņotāji tik centīgi lietojuši, nācis no «pagrīdes».

Šogad pilsētas dome atļaujas tirdzniecībai ar reibinošiem dzērieniem izsniedza par veseliem 300 latiem, kā pāši teica, ar cerību, ka summa ir pietiekami liela, lai piebremzētu tirgoties

gribētājus. Bet kas to deva! Samaksāja visi tie, kuri tirgojās pagājušajā gadā un nāca klāt vēl daudzi citi. Tas nozīmē, ka bizness ir pārāk ienesīgs, lai no tā atteiktos.

Uzmanības vērtā nav arī aizbildināšanās, sak, mēs jau neko nevaram izdarīt — ja aizvēsim veikalus un neļausim alkoholu pārdot kafejnīcās, parādīsies «točkas». Tantiņu un onkuļu, kuri pasleepen pārdot grādigos dzērienus, pilsetā ir papilnam.

Rajona policijas nodalas priekšnieka vietnieks R. Šnēpsts pastāsti, ka kopš gada sākuma Preiļos visas aizdomīgās vietas atklāja valsts policija. Vai pilsētas domei tādā gadījumā nebūtu jāstrādā kopā ar savu, municipālo policiju?

Sanāksmes noslēgumā tika izdarīts secinājums — Preiļos nekas nav darīts, lai ievērotu rajona konsultatīvās padomes lēmumu par alkoholisko dzērienu tirdzniecības ierobežošanu. O. Hlebniakovs solīja, ka līdz 10. jūlijam, kad nākamo reizi pulcēsies kopā konsultatīvās padomes komisija, Preiļos būsot vērojama citāda aina.

Nākamajā reizē uz sanāksmi tiks uzainītā arī līvānieši un vairāku pagastu padomju priekšsēdētāji, jo nedrīkst nodzīdīt jau tā nodzīdīto tautu.

*Materiālu sagatavoja
L. Kirillova*

Tagad es sveicinu tevi!

Tu mana svina smagā bērnība, tagad es atminos tevi, tagad es sveicinu tevi.

Es ieeju tavā gādībā kā pelekā zida telti. Es skūpstu katru akmentīnu, kuru reiz aizskārusi tavā kāja. Savā sirdī es tev ceļu ziedokli, uz tā lai sadeg visa manā gudrība, viss tas, ko esmu mantojis no tūkstošiem grāmatu, no velna un dieva. Šajā brīdī visu tev ziedoju un topu tāds, kādu tu mani vadīji no dienas dienā, no naktis naktī.

Jānis Jaunsudrabiņš

Cienījamo Vanagu pamatskolas absolvēt, lai šie J. Jaunsudrabiņa vārdi palidz kavēties tajos gados, dienās, kad

Tava ikdiena bija saistīta ar mūsu skolas vārdu.

Gaiteņi glabā un glabās Tavas bērnības solus. Skolā palikuši Tavi nedarbi un labie darbi, Tavas baltās un nebaltais dienas, bet skolotājiem jūs katrs paliekat atmiņā citāds.

Nemanot straujo notikumu virpuli ir aizritējuši pieci gadi, kopš svinējām skolas jaunājā paaudzē iesēj veselos graudus.

Būsiet mīli sveicināti savā vecajā, baltajā skolā!

Uz tikšanos skolas 75 gadu salidojuma svinībās 24. jūnijā plkst. 15.00 Vanagu skolā.

J. Prajevska,
skolas direktore

Nav svarīgi, vai Tu mūsu skolā mā-

«Sprīdītis» aicina ceļojumā uz Angliju!

«Sprīdīša bibliotēka». Kurš gan to nezina! Ne velti šobrīd tā ir lielākā un iemīlotākā sērija Latvijā, kuru iegādājas 65000 lasītāju. Tā ir sērija, kurā apkopoti izcilākie pasaules tautu autoru darbi bērniem un jaunatnei, tie ir iemīloti tagad un būs lasāmi paaudžu pāaudzēs.

Patlaban nāk klajā sērijas 12. sējums, tātad apgāds ceļā uz savu mērķi — izdot 25 sējumus — ir veicis pusceļu.

Apgāds «Sprīdītis» pateicas visiem, kuri iegādājusies «Sprīdīša bibliotēkas» grāmatas, un kā velti šīs sērijas pircējiem un lasītājiem riko konkursu. Konkursa lielā balva — visai ģimenei apmaksāts ceļojums uz Angliju.

Konkursa noteikumi

Konkursā var piedalīties tie, kuri ieņādājusies visus izdots 12 sējumus (pēdējie četri būs jāatrāda, un jautājumi būs galvenokārt no tiem). Līdz 1. septembrim (pasta zīmogs) jāaizsūta apgādam rakstisks pieteikums, norādot ģimenes locekļu vārdus, vecumu, nodarbošanos. Vēstule jānorāda iemīlotākais darbs katrā sērijā un jāpamatot tā izvēle. Konkursa otrs kārtas dalīniekiem tiks izsūtīti 12 jautājumi par izlasītajiem darbiem. Atbildes apgādam būs jāaizsūta līdz 1. oktobrim. Septembra beigās Latvijas televīzijā notiks konkursa noslēgums, kurā piedalīties veiksmīgākās ģimenes.

Konkursa uzvarētāja ģimene, kas parliecinoši būs parādījusi vislielāko uzticību sērijai, saņems balvu — apmaksātu ceļojumu uz Angliju.

Otrs un trešās vietas ieguvējiem būs būs attiecīgi Ls 300 un Ls 150 vērtība.

Vēl paredzētas 3 vērtīgas veicināšanas prēmijas.

Ja nupat iznākušo sējumu «Pasakas» vai vēl neizņemtos sējumus paspēsiet iegādāties līdz 5. jūlijam, neizmetiet čekus, bet atsūtiet tos uz «Sprīdītis». Šie čeki piedalīties atsevišķā loterijā.

Gaidām pieteikumus. Mūsu adrese:

LV 1011, Rīgā, Blaumaņa ielā 32.

Apgāds «Sprīdītis».

Telefons 7-286818, 226255.

Iznākot jaunai sērijas grāmatai, notiks nākamais konkursss, kurā atkal būs iespēja sacensties par braucienu uz kādu valsti.

Preiļu rajona padome sākusi izstrādāt rajona sociālās un ekonomiskās attīstības programmu. Priekšlikumus un ierosinājumus iesniegt Raiņa bulvāri 19, Preiļu rajona padomes rajona attīstības plānošanas nodalā līdz 1995. gada 10. jūlijam. Personīgi apmeklētāji tiks pieņemti pirmdienās no 10 līdz 12. Priekšlikumus un ierosinājumus iesniedz rakstiski, aizpildot veidlapu un sūtot: <u>Raiņa bulvāris 19, 40. kabinets, Preili, LV 5301.</u>
Iesniedzējs
1. Priekšlikuma apraksts
2. Priekšlikuma izmaksas
3. Realizācijas vieta (pagasts)
4. Priekšlikuma realizācijas laiks
5. Papildus ziņas
6. Pielikumi (shēmas, paskaidrojumi, precīzējumi). Pēc izvēles

Informacija zemniekiem

Kad sāksim plaut sienu?

Šis pavasarīs bija ar zināmām ipatnībām laika apstākļu ziņā. Siltais laiks veicināja visu procesu norisi dabā, bet tas mijās ar aukstām un slāpjām dienām maijā, kas aizkavēja augu attīstību. Lai gan šogad ir pie tiekšķis mitruma daudzums augsnē, bet zemo gaisa temperatūru dēļ zāles augšana notika lēnām. Maija trešā dekāde bija silta un sausa, tādēļ iekavētais tiks panākts un jūnijā būs jāsāk siena plauja.

Gan lielāku saimniecību organizatoriem, gan zemniekiem jāsaprot, ka izkaps jāasina savlaicīgi, jāapzinās, ka agrinās vāls ir tas vērtīgais, ekonomiski izdevīgākais.

Tur, kur jau jūnija sākumā sāk smaržot nepļautā zāle, ir tīcība, ka netrūks ne lopbarības, ne arī piena, jo visa garā vasara vēl priekšā. Tam saimniekam vēl izaugs arī laba otrā zāle un, ja netrūks mitruma un būs silti laiks, tad tiks ievākts arī trešais plāvums. Daudzgadīgs zāles tiesī ar to ir vērtīgas, ka no tām sezonā var iegūt vairākus plāvumus un neizmantot šo priekšrocību būtu liels grēks.

Nevaram gaidīt, kad āboļiņa lauks krāsoties sarkans, lucerna iegūs zilos tonus, bet kamolzāle un citas stiebrzāles gaisā bārstīs ziedu putekšņus, un tikai tad kērties pie izkaps — tad jau daudz kas būs nokavēts. Nav svarīgi, cik daudz viena vai otra saimniecība no šāda lauka iegūs barības, bet svarīgi ir, cik tā saturēs barības vienību, sagremojamā proteīna un vitamīnu, kas nepieciešami dzīvnieku organismam. Kaut arī liellopu kuņģis ir loti ietilpīgs, tomēr tas nav bezizmēra, un nepavisam nav vienalga, kāda barība tur nonāk. Der atcerēties, ka «govij piens ir uz mēles», tādēļ sagremojamo barības vielu koncentrācijai jābūt pēc iespējas lielākai.

Ja, pieņemam, ka viena saimnieka 1 kg siena, kas plāuts vēlāk, satur 0,4 barības vienības, bet otra — laikā novākta — 0,6 barības vienības, tad pirmajā gadijumā ar 5 kg sienu govs uzņems 2, bet otrajā — 3

barības vienības. Katra barības vienība ir 1 papildus litrs piena. To vajadzētu nopietni apsvērt, uzsācot siena gatavošanas sezonu.

Vēl arī cits trūkums: ar novēlošanos uzsāksi pirmās zāles plauju, arī otrs zāles raža būs nericīga, jo zāle nepaspēs attaugt, bet mazāk plāvumu, mazāk arī lopbarības, un arī kvalitāte sliktā. Ir diezgan parasta parādība, ka republikas saimniecībās nokavē daudzgadīgo zāļu

pirmais zāles plauju, taču tas nav attaisnojams ne no augu bioloģiskās attīstības, ne sausuma vai citu apstākļu dēļ.

Ja pirmās zāles plaušanu sāk vēlāk, nobirst apakšējās lapiņas, išķiā āboļiņam, kas samazina zaļās masas un sausnas ražu, pa slīktinās sagatavotās lopbarības kvalitātē.

Ar novēlotu pirmās zāles plauju varam iegūt tikai divas agrā āboļiņas un tā maisiju ma ar agrajām stiebrzālēm ražas un neiegūt atālu no vēlā āboļiņa, pie tam proteīna saturs ir daudz mazāks, salīdzinot ar plauju plaukšanas laikā vai ziedēšanas sākumā.

Latvijas agroklimatiskajos apstākļos vēlinā sarkanā āboļiņa maisijumus ar timotiņu rentabili plāut 2 reizes, bet vidēji agrinā un agrinā āboļiņa un stiebrzālēm zelmenus 2-3 reizes.

Plaujot āboļiņu 3 reizes, proteīna daudzums sausnē ar katru plāvumu palielinās. Izmainot pavasari plaušanas laiku tikai par 10-12 dienām, var iegūt par 1,4-1,5 c/ha vairāk sagremojamā proteīna. Bez meteoro loģiskajiem apstākļiem zāļāju plaušanas

A.Liepiņa zīm. («Dienas Biznesa» karikatūru nodaja)

reizē skaitu nosaka arī šķimes bioloģiskā attīstība, augsnēs auglības līmenis un audzēšanas agrotehnika.

Jāatceras, ka stiebrzālu ražas veidošanā un tās kvalitātes paaugstināšanā vislielākā nozīme ir slāpečķa mēlojumam. Tas zināmā mērā pāatrīna augu attīstību, veicina ce rošanu, spēcīga aplapojuma veidošanos, līdz ar to ievērojami palielinās ražas kvalitātē. Intensīvi izmantošanai paredzētajiem stiebrzāļu zelmeniem katru plāvuma ražai jānodrošina vismaz 60-80 kg/ha slāpečķa.

Lai iegūtu 3 pilnvērtīgus plāvumus, stiebrzāļu 1. raža jānovāc līdz pilnai augu izplaukšanai, 2. raža — pēc 35-45 dienām, 3. raža — pēc 45-55 dienām, tauriņziežu (agrīnais āboļiņš, lucerna) 1. zāle jānovāc līdz ziedēšanas sākumam, bet 2. zāle pēc 40-45 dienām, bet 3. zāle attaug austoga beigās, septembra pirmajās dienās.

Lai daudz saulainu dienu siena laikā un smaržīga, kvalitatīva siena pilnu šķūni!

Biruta Jansone,
Dr.agr.

Par mazo kuģu reģistrāciju

Pie maziem kuģiem attiecīnāmi visi kuģi, kuru garums ir līdz 7 metriem. Tie ir kuteri, motorlaivas, airu laivas, buru laivas un citi. Rajonā visvairāk ir airu laivu. Ir arī motorlaivas un kuteri.

Visi kuteri un motorlaivas, airu laivas un citi peldošie līdzekļi bez dzīnēja, to stāvietu peldošas bāzes, kuru celtnēja ir 300 kg vai 3 cilvēki un lie lāka, ir pakļauti reģistrācijai, uzskaitēti un tehniskajai uzraudzībai.

Reģistrējot airu laivas, jāuzrāda pase, dokumenti, kas apstiprina to saņemšanas vai iegādes likumību. Ir jāuzraksta iesniegums. Reģistrējot motorlaivas un kuterus, papildus jāuzrāda dzīnēja tehniskā pase un kuģa vadītāja aplieciāba. Ja aplieciābas nav, jākarto eksāmens. Ja vadītāja aplieciāba izdots līdz 1993. gadam, tā jāapmaina.

Reģistrējot motorlaivas, airu laivas u.c. kuģus, pārbauda to tehnisko stāvokli, piešķir borta numurus un īpašniekiem izsniedz reģistrācijas aplieciābas un tehniskos talonus. Reģistrācijas aplieciābas, kas izdots līdz 1993. gadam, nav derīgas, un kuģu īpašniekiem tās jāpārreģistrē. Tehniskais talons ir derīgs vienu gadu. Pēc tā termiņa beigšanās aizliegts braukt pa ūdenstilpnēm, tāpēc mazo kuģu īpašniekiem regulāri, katru gadu, ir jāuzrāda kuģus tehniskajai apskatei līdz 1. maijam. Diemžēl ne visi to ir izdarījuši savlaicīgi — gan attaisnojošu, gan neattaisnojošu iemeslu dēļ.

Tiem mazo kuģu īpašniekiem, kuri nezīs tehnisko apskati, tiks uzlikts administratīvais sods.

Ar šī gada 1. jūniju atļauts braukt pa ūdenstilpnēm tikai tiem mazo kuģu īpašniekiem, kuru airu laivas, motorlaivas, kuteri u.c. kuģi ir reģistrēti (pārreģistrēti), ar borta numuriem un ir tehniskā gatavībā.

Preiļu rajonā diemžēl ir daudz mazo kuģu īpašnieku, kuri nepilda un pārkāpj šos noteikumus. Tāpēc Vides aizsardzības Mazo kuģu inspekcija brīdinā, ka nereģistrētie mazie kuģi un bez borta numuriem tiek uzskatīti par bezsaimnieku kuģiem. Tie tiks konfiscēti un tālāk realizēti vai iznīcināti likumā noteiktajā kārtībā.

Lai nebūtu nepatīšanu, savlaicīgi reģistrējiet (pārreģistrējiet) savus kuģus. Mazo kuģu inspektors pieņem Preiļos, Paulāna ielā 1a, pirms dienē no plkst. 10 līdz 12, ceturtdienā Līvānos, Rīgas ielā 136, no plkst. 8 līdz 12.

V.Sakovčs,
DRVAK Krāslavas un Preiļu rajona
Mazo kuģu inspektors

Grozījumi Zemesgrāmatu likumā

◆ Šī gada 11. maijā Latvijas prezidents izsludināja grozījumus likumā «Par 1937. gada 22. decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību». Kādas ir šajos grozījumos atlīdzotās būtiskākās izmaiņas? Beidzot likumā noteikts, ka mantojamo zemi var reģistrēt īpašumā bez zemes īpašnieka nav aplieciānu dokumentu iesniegšanas gadījumos, kad bijušā īpašnieka vecums pilsētas domes vai pagasta padomes lēmuma pieņemšanas brīdi pārsmēdz simts gadu. Tiesa, arī līdz šim mēs tādus dokumentus strikti neprasiām, taču tā bija tikai mutiska vienošanās starp Zemesgrāmatu nodalām un pašvaldībām.

Zemes lietošanas (arī nomas) tiesības nostiprināmas tikai pēc zemes īpašuma tiesību nostiprināšanas. Ja zemes īpašnieks nav noslēdzis ar zemes lietošāju rakstveida līgumu par zemes lietošanas (arī nomas) noteikumiem vai arī nedod rakstveida piekrišanu zemes lietošanas (arī nomas) tiesību nostiprināšanai, zemes lietošāja (arī nomnieka) tiesības Zemesgrāmatā nostiprināmas pamatojoties uz tiesas lēmumu.

Šādi noteikumi piemērojami arī gadījumos, kad ēku (būvju) īpašnieks atsakās slēgt zemes nomas līgumus ar zemes īpašnieku. Šāds gadījums nesen bija Turku pagastā. Tiesa izšķir jautājumu arī tad, ja iznomātās un nomnieks nevar vienoties par nomas maksas lielumu.

Līdz šim ēkas nevarēja reģistrēt bez zemes, jo Civillikuma 1968. pantā ir noteikts, ka ēku (būvju) īpašisko reģistrāciju var izdarīt tikai pēc zemes reģistrācijas Zemesgrāmatā. Tagad pēc izsludinātajiem grozījumiem likumā «Par 1937. gada 22. decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību» 7. pantā teikts, ka ēkas (būves), kuras fiziskas vai juridiskas personas uzcelušas uz šim nolūkam saskārā ar tājā laikā spēkā esošajiem likumiem piešķirtās zemes vai ieguvušas citā tiesīskā veidā, bet īpašuma tiesības atjaunojamās bijušajiem īpašniekiem vai viņa man-

tiekiem, vai arī uz zemes, kura saskaņā ar speciāliem likumiem ierakstāma Zemesgrāmatā uz valsts vai pašvaldības vārda, kā arī ēkas (būves), kuras fiziskas vai juridiskas personas ieguvušas saskaņā ar likumiem, kas regulē valsts un pašvaldību īpašumu privatizāciju, var nostiprināt Zemesgrāmatā pirms attiecīgās zemes nostiprināšanas sādos gadījumos:

1) ja ēkas (būves) atrodas uz viena bijušā īpašnieka (fiziskas vai juridiskas personas) zemes gabala un, atbilstoši pašvaldības lēmumam, noteikta zemes gabala platība, robežas un apstiprināts zemes robežu plāns, kā arī piešķirts zemes kadastra numurs;

2) ja ēkas (būves) atrodas uz vairāku bijušo zemes īpašnieku zemes gabaliem un atbilstoši pašvaldību lēmumam sastādīts zemes ierīcības projekts, noteikta zemes gabala platība, robežas un apstiprināts zemes robežu plāns, kā arī piešķirts zemes kadastra numurs (nostiprinot šo īpašumu Zemesgrāmatā, katram zemes gabalam tiek atvērts savs Zemesgrāmatas nodalījums, kur norādāma adrese un kadastra numurs, bet ēku ierakstānai un īpašuma tiesību nostiprināšanai attiecīgajam Zemesgrāmatu nodalījumam pievienojamas papildus dajas).

Vēlreiz gribu uzsvērt, kādi dokumenti tiek atzīti par pamatu īpašuma tiesību nostiprināšanai uz ēkām. Tie ir Valsts arhiva izziņa par ēku vai zemes piederību 1940. gadā; likumā noteikto institūciju izsniegti dokumenti par īpašuma tiesību atjaunošanu uz pretēiski atsavinātām ēkām; pašvaldību apstiprināti akti par ēku pieņemšanu eksploatācijā, kuras celtas pēckara periodā.

Ja akts par pieņemšanu eksploatācijā nav sastādīts vai nav saglabājies un ēkas uzzeltas līdz 1993. gada 5. aprīlim (līdz tam, kad stājās spēkā Zemesgrāmatu likums), noformējot aktu par ēku vai būvju nodošanu eksploatācijā, izpildprojekts nav pieprasīts.

Īpašuma tiesību nostiprināšanai uz ēkām par pamatu der arī notariālie akti par ēku iegūšanu pirkuma vai cita tiesīsā darījuma

celā, tiesas spriedumi vai lēmumi par ēku iegūšanu mantošanas celā, akti par ēku iegūšanu izsolē tiesas celā, izraksti no saimniecības uzskaites kartītēm, kuras izsniegušas pašvaldības vai Valsts arhīvs un kuri apliecinā šo ēku iegūšanu sakārā ar likumā noteiktajām mantiskajām attiecībām kolhoznieku sētā, administratīvā kārtā pieņemti valdības vai pašvaldību akti par valsts vai pašvaldību īpašumā esošo ēku (būvju) nodošanu citu tiesību subjektu īpašumā kopā ar pieņemšanas nodošanas aktu; likumā noteiktie dokumenti par ēku (būvju) iegūšanu valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas rezultātā, ja privatizācijas procesā ievērota likumā noteiktā kārtība.

Ko darīt tiem, kam īpašumā iegūti dzīvo kli daudzdzīvokļu mājās? Nostiprināt īpašuma tiesības uz privatizētām dzīvo kliem daudzdzīvokļu mājā var tikai tad, kad Zemesgrāmatā ir nostiprināta visā dzīvojamā māja. Īpašuma tiesības uz daudzdzīvokļu mājās iegūšanu valsts uz privatizētām dzīvo kliem nostiprināmas kā dzīvo kli īpašnieku kopīpašums. Nostiprinot kopīpašuma tiesības, jānorāda, kurš dzīvo kli ir katrā īpašnieka īpašumā.

Vai grozījumi likumā «Par 1937. gada 22. decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību» dod atvieglojumus tām fiziskajām personām, kuras iegūst zemi īpašumā par samaksu? Hipotēku un zemes bankā ar fiziskajām personām noslēgtie ligumi par zemes izpirkšanu atbilstoši Civillikuma 1473 un 1474 pantam nav obligāti notariāli apliecināmi.

Grozījumi paredz arī citus atvieglojumus fiziskajām personām, kuras atjauno īpašuma tiesības uz zemi. Piemēram, fiziskās personas, bijušie zemes īpašnieki, kuriem 1940. gada 21. jūlijā piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā, viņu laulātie un pirms šķiras likumiskie mantinieki, politiski represētie, pirms grupas invalidi, kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas zemes īpašuma tiesības, ir atbrīvoti no kancelejas novēdas nomaksas zemi nostiprinot Zemesgrāmatā.

Visiem republikas Zemesgrāmatu darbiniekiem, juristiem, notāriem bija lielas ce rības, ka beidzot no likuma tiks izslēgts 21. pants. Tur bija paredzēts, ka pēc 1993. gada 5. aprīļa noslēgtie nekustamā īpašuma atsavināšanas ligumi nevar būt par pamatu iegūšanai īpašuma tiesību nostiprināšanai, ja Zemesgrāmatā nav nostiprinātas īpašuma tiesības uz ēkām. Diemžēl, šo pantu atstāja, noteikumi kļuvuši pat stingrāki. Tas nozīmē, ka tagad nedrīkst ne pārdot, ne dāvināt ēkas (būves), ja tās nav nostiprinātas Zemesgrāmatā. Tajā pat laikā notāriem ir jāizpildīt pilsonu līgumi par ēku atsavināšanu, tur nekādu izmaiņu nav. Lūk, kā sanāk, kad izmaiņai likumā izdara nevis juristi, bet politiķi.

Kulturas dzīve: Informācija

Novadnieku panākumi

Kordirģents Juris Vaivods ir Vanagu puisis, te viņš audzis, gājis skolā, te pie vecākiem ieģiežas pēc koncertceļojumiem pa visām pasaules valstīm. Juris Vaivods tagad ir rīdzinieks, diriģents, kura vārds saistīts ar kamerkoru «Versija».

No 1. līdz 7. jūnijam kamerkoris «Versija» uzturējās Marktoberdorfa, kas atrodas Bavārijā. «Versija» piedalījās 4. Starptautiskajā kamerkoru konkursā.

Jura Vaivoda diriģētais kooris ieguva trešo vietu, ierindojoties aiz Vankūveras un Viñes Mūzikas augstskolas, kas dalīja pirmo vietu, un Zārbriķenes koriem. Mūzikas speciālītāja, ka kora «Versija» programmas sarežģītības pakāpe ir visaugstākā.

«Versiju» dzirdēt ir bijusi izdevība arī preliešiem. Pērn tas dziedāja rajona kultūras namā...

Kopā ar Juri Vaivodu «Versijas» dziedoņi ir piedalījušies arī Aglonas bazilikas svētkos.

Attēlā: Juris Vaivods cīmotojoties Preiļos.

Jau 15!

Liekas, tas notika pavismenesen, un tomēr jau aizritējuši 15 gadi, kopš Preiļi kļuva par šūpuli plašajai folkloras ansamblī darībai, kas turpmākojais gados ar plašu vilni pāršalca visu Latviju. Lidz tam folkloras ansamblī, protams, pastāvēja, bet darbojās kārta atsevišķi, šaurā lokā. Lielākoties tie noderēja kā uzskates lidzeklis, ka, lūk,

tautai ir atļauts dziedāt arī savas dziesmas. 1980. gadā Preiļos notika pirmais visas Latvijas folkloras ansamblu festivāls, pa pusei aizliegts, kas guva rezonansu visā Latvijā. Monika Livdāne — šī sarikojuma iniciatora un rīkotāja — tagad atceras:

Folkloras ansamblī bija uzaicināti no visām republikas malām, tie solījās ierasties. Uzzinājis par šiem svētkiem, kāds radio korespondents

gāja lūgt komandējumu uz Preiļiem. Tādējādi par tiem uzzināja cekā. Un aizliedza. Ko darīt? Preiļu vietējo kompartiju toreiz vadīja Čepānis. Viņš man teica, labi, riko uz manu atbildību. Bet ja es tādēļ pazaudēšu darbu, pieņem mani strādāt kultūras namā...

Svētku tapšanu un norisi jauca arī stiprās lietusgāzes.

No parka nācās pārcelties uz

kultūras namu, kas ar lielām pūlēm spēja uzņemt visus daļiniekus. Lai atceramies «Bizieterus», Aulejas, Salnavas dziedātājas, Kurzemes un Vidzemes līdz tam nedzīrdētos ansamblus, Vārkavas «Vālodzītes» pirmo iziešanu tautās. Atis Kumsārs un Madonas «Skandinieki» ar savu «Mazs bij tēva novadiņis» dzīļa savīlojumā kājās piecēla skāfītajus. Grūti bija izteikt vārdu.

Pavisam nejauši, ar kultūras darbiniekiem pārrunājot šos tālos svētkus, Preiļu solists Jānis Zieds Ziediņš atzinās, ka toreiz arī viņš, Jēkabpils vidusskolas audzēknis, braukājis uz Ērgļiem, uz «Skandinieku» mēģinājumiem un kopā ar ansamblī arī piedalījies šajos svētkos un uzstāšanos Preiļos kultūras nama pārpildītajā zālē atceroties kā kaut kā neaizmirstamu.

Valdis Muktupāvels, Liāna Ose toreiz bija pavismajā

un šīs festivāls kaut kādā veidā rosināja viņus uz turpmāko saistību ar folkloru.

Republikas tautas mākslu bez viņu vārdiem šodien grūti iedomāties.

Ar savu kolektīvu kopā šeit toreiz uzstājās Dainis Stalts. Liāna Ose un Dainis Stalts tagad — Trīs Zvaigžņu ordeņa kavalieri. Šīs Augstrozes koklētājs Mārtiņš Baumanis pirms uzstāšanas lūdza, lai viņam uz skatuvēs blakus būtu maza meitene, kā tautas dziesmiņa. Šī mazā meitene šodien ir Preiļu bērnu mūzikas skolas pedagoģe Daina Višķere. Alberts Ločmelis uzrakstīja dzezoli «Folkloras svētki Preiļos». Preiļi bija sākums, un tas Preiļiem nav atņemams. Priekšā bija folkloras ansamblu zvaigžņu stundas:

Pēdējos gados ir nākusi pie-

rastība, apnikums, varbūt arī pelēcība. Toreizējie nezināmie ir kļuvuši slaveni, bet slavenības — ikdienišķi. Šādus svētkus vairs nebūtu iespējams restaurēt. Tomēr rajona kultūras darbinieki sāk aizdomāties par atceres tiksānos ar tiem, kas pirmo reizi tautas dziesmas priekšā mūs piecēla kājas. Iespējams, ka tas būs uz Annām, iespējams, ka Riebiņos. Annas — saimnieču svētki. Bet uz šim Annām vēl nav likta garumzīme...

Pēc pieredzes — uz Preiļiem

Rajona bibliotēkas direktore Ināra Batarāga jutās visai pārsteigta, kad Rīgas bibliotekāri pieteicās braukt uz Preiļiem, jo bija dzirdējuši labas atsauksmes par mūsu rajona bibliotēkām. Un patiesām — ciemiņi skumji no pūtās gan par telpām, gan par bagātīgo grāmatu fondu, gan par teicamajām kartotēkām un dažādām citām bibliotēkas darba specifikām, kas Preiļos ir labā kārtībā. Bibliotēku darbinieki piedalījās arī Jasmuižas muzeja sezonas atklāšanā.

Dziedātāji ar vilcienu, dejotāji ar autobusu, matrači — kravas kastē

Rajona skolu valdē notika skolēnu dziesmu svētku rīcības komitejas sanāksme, kurā piedalījās rajona padomes sekretāre Valentina Brīce, izglītības valsts inspektors Jānis Lozda, skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis un pārstāvji no tām skolām, kuru pašdarbinieki piedalīsies skolu jaunatnes dziesmu un deju

svētkos. Dziedāšana un dejotāja tiek noslēptā, bet pats ceļš uz svētkiem ir diezgan grumbulains. Visvairāk raižu ar transportu.

Pirmkārt, daudzos uzņēmumos autobusi ir tikai «uz pāri», īstenībā autobusu, ar ko skolēnus droši nogādāt līdz Rīgai, nemaz nav. Tāpēc Līvānu koristi uz Rīgu brauks ar vilcienu.

Otrkārt, pagājušajā rudeni ieplānojot dziesmu svētku izdevumus, viena autobusa izmaksas bija paredzēta 200 lati. Tagad autobusu īpašnieki pieprasīja lielāku samaksu, tājā iekļauj dažādus papildus izdevumus, teiksim, sīkajam remontam. Tādējādi viena autobusa īrēšana uz dziesmu svētku laiku izmaksā apmēram 350 latus.

27. jūnijā uz Rīgu dosies 16 autobusu kolonna ar Preiļu rajona pašdarbiniekiem. Pusi no šīs kolonnas aizņems autobusi ar Preiļu 1. vidusskolas pašdarbiniekiem.

Dziesmu svētku laikā Rīgā dejotāji brauks ar saviem autobusiem, bet par koristu pārvadāšanu noslēgs līgums ar Rīgas transporta uzņēmumiem.

Katram jaunāko klašu deju kolektīvam līdzi dosies vidēji pa pieciem pārstāvjiem no vecāku vidus, kas palīdzēs sagārbties un pieskatīs pašus mazākos. Preiļu un Līvānu skolu pašdarbiniekiem apmeklējotās pārējās līgavnieku mikrorajona 88. un 90. skolā. Rajona skolu valdes pārstāvji tās ir apmeklējuši un atzinuši, ka apmeklējotās būs ērtas. Ir labas virtutes un ēdamzāles, noslēgts līgums ar firmām, kas ēdinās. Katram svētku daļniekam paredzēta pusdienu nozīmēšana, brokastošana un vākariņošana par 2,50 latiem dienā. Katrā skolā būs pa vienam medicinas darbiniekam no mūsu rajona. Gulēšanai jāved līdzīgi matrači un segas. Līvānieši meklē atsevišķu kravas automobili, kas aizvedis guļampiederumus. Bet vēl jau jāsameklē arī tāds milzums matraču.

Par šiem un tamlīdzīgiem jautājumiem arī sprieda rīcības komitejas sēdē. Arī par puķēm. Kādreiz rotājās Piejūras kolhozu plāvās. Tagad tās ir individuālās zemes.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Latvija atguvusi 26 400 kara laikā izvesto pastmarku

Vācijas federālā pasta un telekomunikācijas ministrs Dr. Wolfgang Bečs ceturtdien Latvijai svinīgi atdeva filatēlisti un kultūrvēsturiski svarīgu pastmarku kolekciju 2,3 miljonu vācu marku vērtībā. Kolekcijā ir aptuveni 26 400 pastmarku no 226 valstīm, kurās «Latvijas valsts» no 1920. līdz 1938. gadam saņēma no Pasaules pasta apvienības. Turpmāk atgūtas markas glabāsies «Latvijas pasta» telpās.

«Labrit» jau informēja, ka otrā pasaules kara laikos vēl pilnīgi nenoskaidrotos apstākļos šīs markas nonāca Berlīnē, toreizējā Vācu reiha Pasta muzeja iepāšumā. Tās tika atrastas tikai pēc 50 gadiem, kad bijušais VDR Pasta muzejs, tagadējais Berlīnes Pasta un telekomunikāciju muzejs, pēc atkalapvienošanās uzsāka datorizētu inventarizāciju.

LR satiksmes ministrs Andris Gūtmanis preses konferencē apstiprināja V. Beča teikto, ka līdz šim Latvijā neviens — ne Satiksmes ministrija, ne «Latvijas pasts», ne arī Latvijas muzeji — nav zinājis, ka Vācijā atrodas šāda pastmarku kolekcija. Tādēļ V. Bečs jokodamies teica, ka kolekciju varētu atstāt Vācijā. Tomēr tas nav iespējams, jo Vācijas politika nosaka — visas kultūrvēsturiskās vērtības ir jāatrodā sākotnējiem īpašniekiem turklāt Vācija un Latvija 1993. gadā noslēdza līgumu par sadarbību kultūras jomā, kas ietver arī tās saukto atdošanas noligumu. Gan Latvijas ārlieku ministrs Valdis Birkavs, gan V. Bečs cer, ka arī pārējās valstis, iepriekš austriņi, sekojot Vācijas piemēram, kara laikā pārvietotās kultūrvērtības nodos to sākotnējās atrašanās vietas un

likumīgajiem īpašniekiem. Iespējams, ka pirmskara laikā iespiestās Latvijas markas pārējās atrodas Krievijā, jo, ienākot mūsu valstī armijai, Latvijas vērtspapīru spiestuve tika demontēta. Bet no Vācijas atgūtās un citas markas varēs apskatīt septembrī, kad Rīgā notiks I starptautiskā filatēlijas komercizstāde.

Vācijas delegācijas vizītes ietvaros akciju sabiedrība «Vācijas pasts» (Deutsche Post AG) elektronisko svaru iegādei «Latvijas pastam» dāvāja 5000 vācu marku, kā arī solīja sniegt savus padomus pasta darbībā. Federālais ministrs V. Bečs savas vizītes beigās nolikā vainagu upuru piemīnai Salaspils koncentrācijas nometnes memorālā.

Iveta Elksne
«Labrit»

Isti fejetoni

Ko ir paveikušas mūsu partijas

Aizvien biežāk no televīzijas ekrāniem uzzinām par mūsu vadošās partijas «Latvijas ceļš» paveikto un secinām, ka pirmsvēlēšanu solijumi veiksmīgi tiek ne tikai pildīti, bet arī varonigi pārpildīti. Ir jau sabrucināts jaunais Skrundas lokators, uz neatgriešanos ar visu kaujas tehnikupatricki okupantu karapulki, apgāztīti neskaitāmi ļeņini. Smāda ministru prezidents, un taisas smaidīt valsts prezidents. Nedaudz atvilkusi elpu, partija nule kērusies pie vissvetākās un celākās misijas — postā nonākušo bērnu glābšanas.

Bet ko tad ir darījušas citas partijas — kā tautā tik populārās LNNK, «Tēvzemē un brīvībai»? Izrādās, neko vairāk par skatišanos un brīnišanos par lielās partijas nerimtīgo darbu.

LZS vismaz silti jo silti visus sveic Lieldienās, Mātes dienā, Vasarsvētkos, siveks arī Jāņos un visos citos svētkos.

Tāpēc mums jau tagad skaidrāks par skaidru, par ko rudēni nodosim savas balsis.

Pukū sieviņas pēdējā griba

Klusa ceremonija izvadīja pēdējā gaitā necilo puķīšu tirgotāju Dārtu Dābolīnu.

Vienkāršos ratos vīdeja vienkāršs zārķs un vēl kas.

Sīs vēl kas bija prasījis Dārtas Dābolīnas pēdējos ietaupījumus, sirdsspēkus un laikam jau arī dzīvību, bet šī vēl kā atrašanās blakus zārkam bija Dārtas Dābolīnas pēdējā griba.

Kad četri alkaši aizlāpstojā kapu, uz tā nemirdzēja nedz vaiņagi, nedz puķu vījas, tikai visiem tirgotājiem obligātās kases aparāts par 380 latiem kā piemineklis ne tik daudz Dārtai Dābolīai, cik valdības politikai valsts bagātināšanas paņēmienos.

Mēs neticam niekiem

Bija svētdienas vakars.

Cabulīšu laulātais pāris sēdēja pie TV kastes, skatījās «Panorāmu», kad no tās dzīlumiem iznira burvigā Žaklina ar saviem horoskopiem.

«Atkal te melsis visādas blēgas!» ie saucās Cabulite.

«Nu, kam gan vajadzīga šītā cilvēku mulķošana?» yaicāja Cabulitis.

Pa to laiku Žaklina pastāstīja, ka zivis nākamnedēl būs sevišķi jūtīgas, bet lauvām radīsies tik briesmīgas miesaskāribas, ka var būt sānsoli.

«Ak!» ie saucās Cabulite. «Es jau no sākta gala esmu tik jūtīga... Bet tu, ve cais lauva, pielūko!»

Būs svētki mūsu ielā

Kā stāsta, nesen, noguldot miesassargus ar speciāliem senlatviešu cīņas paņēmieniem, valstī augsti stāvošas personas guļamīstābā ielauzusies grupa pašaizlīedzigu pensionāru un pagērējusi:

«Vai nu pensiju indeksācija likumā paredzētā laikā, vai arī...»

Cienījamākais sirmgalvis no tarbas izvilkcis pudeli:

«...vai arī zarīns no Fudzi kalna! Tūlit sprūdisim korki vaļā, jo, kā jau pirms septiņiem gadiem izteicās Dainītis, mums nav ko zaudēt, izņemot lopiskas dzīves apstākļus!»

Valstī augsti stāvošā persona tūlit apzvanījusi likumdevējus un kabinetu un... Būs, būs indeksācija!

Kā redzam, arī pensionāri var ietekmēt likumdevējus un kabinetu, ja rīkojas stingri un noteikti.

Normunds Dimants (Jersikā)

Kā ar sportošanu pašvaldībās?

Sporta kluba «Cerība» stadionā notika pašvaldību darbinieku sacensības individuālajos un komandu sporta veidos, jautrās stafetēs. Tā bija sava veida iesildišanās pirms republikas pašvaldību darbinieku sacensībām, kas augustā notiks mūsu rajonā.

Sporta veidi bija izvēlēti tā, lai nebūtu ipašu grūtību, taču, lai piedalitos, ieturētu, uzvarētu, nācās pasvīst gan svaru bumbas cēlājiem, kur, starp citu, bija liels dalībnieku skaits, gan basketbola un volejbola spēlēs, telts celšanā, stafetēs un, protams, arī priekšsēdētāju sacensībās (skaitļu loto). Pavism piedalījās 18 pašvaldību, kā arī to uzņēmu mu un iestāžu darbinieki.

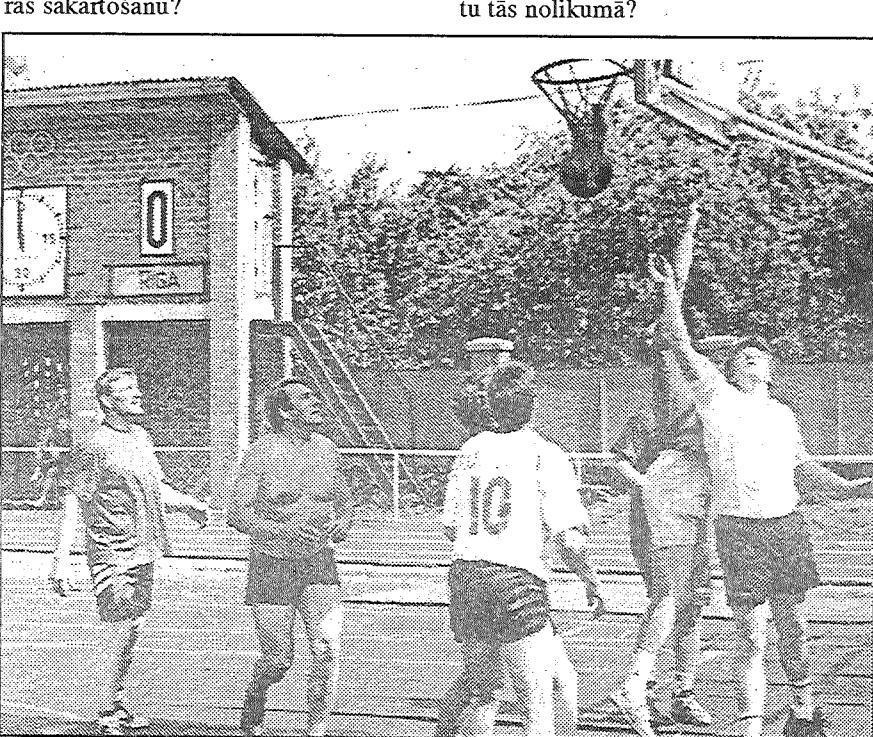
Par sacensību uzvarētāju kļuva Riebiņu pagasta padomes komanda, kura prata pieveikt rajona padomes komandu. Trešā vietā ierindojās Rožupes pagasta pašvaldības komanda.

Pēc sacensībām dažu pašvaldību vadītājiem darbiniekiem uzdevu trīs jaujumus. Šoreiz tikai par sportu.

Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāja vietniecei Renātei Šmukstei:

1. Cik līdzekļu pilsētas dome šogad ir paredzējusi fizkultūras un sporta pasākumiem?

2. Vai pilsētas dome sava pirmā darba gada laikā ir nodarbojusies ar šis sfēras sakārtošanu?

3. Sports — tā nav tikai vēlēšanās sportot. Tā ir iespēja ar sportu nodarboties. Kā ar šo iespēju Līvānos?

R.Šmukste.

Līvānu pilsētas dome līdzekļus sporta pasākumiem nav ieplānojis, taču mums ir kopējais, tā dēvētais kultūras pasākumu fonds, no kura varēsim finansēt arī sporta sarīkojumus.

Domē ir izveidota fizkultūras un sporta komisija, kurā iekļauti dažādu sporta veidu pārstāvji. Mēs domājam reorganizēt līdzšinējo sporta klubu. Fizkultūras un sporta attīstībā un veicināšanā piesaistīsim pilsētas uzņēmušus, iestādes, firmas.

Esam izanalizējuši savas problēmas un mēģināsim tās atrisināt. Gan tās, kas saistītas ar pilsētnieku iesaistīšanu masu sporta un atpūtas pasākumos, gan tās, kas rodas sakārā ar trūcīgo sporta bāzi. Mūsu rīcībā patlaban ir tikai skolu sporta zāles, kā arī sporta halle (tiesa, vairs tikai karkass), ko pilsētai nodeva bioķimiskā rūpniča. Lai šo zāli atjaunotu un uzturētu, nepieciešama nauda. Rakstījām vēstuli izglītības ministrijai un lūdzām, lai nākamajā gadā tiktu iedalīti līdzekļi sporta zāles (pie Līvānu 1. vidusskolas) pabeigšanai. Ja naudu Līvāniem iedalīs, tad šo zāli jau drīz varētu izmantot pilsētas sportisti.

Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājam Antonam Bēķim:

1. Kā ar sporta pasākumu atbalstīšanu Aglonā?

2. Kādi ir interesantākie sporta pasākumi pagastā un kāda loma to veicināšanā ir pašvaldībai?

3. Vai rajona pašvaldību spartakiāde arī turpmāk ir vajadzīga? Ko jūs mainītu tās nolikumā?

vajadzētu likt uz individuālajiem sporta veidiem, jo sagatavot komandu, piemēram, sporta spēlēm, ir ļoti grūti. Jautrās stafetēs, kā tas bija šoreiz, arī ir laba lieta.

Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājam Viktoram Kūkam:

1. Trešā vieta rajona pašvaldību spartakiādē, kuru izcīnīja Rožupes komanda, ir laimīga sagadīšanās vai likumsakarība?

2. Kādus sporta sarīkojumus vajadzētu organizēt pagasta cilvēkiem. Kur sporto un vai sporto vispār rožupieši?

3. Kas bija jūsu komandas kodols — deputāti, skolotāji?

V.Kūka.

Nožēloju, ka pats nevarēju piedalīties, taču komandā bija 5 deputāti, kultūras darbinieki, divi skolas pedagoģi. Mūsu komandā nebija profesionālu, tāpēc, varbūt, pēc sacensībām viens otrs trīs dienas staigāja stīvām kājām. Mēs nebijām īpaši gatavojušies, bet uzvārējām tāpēc, ka bijām entuziasma pilni.

Kas attiecas uz pagasta cilvēkiem,

kuriem šobrīd sacensību nav, tad vajadzētu vienu tādu jauku pasākumu, kad atbrauc zemnieks ar ģimeni un kopā ar citiem viņiem ir jautri, interesanti. Šādi pasākumi vajadzīgi. Bet tiem dažiem cilvēkiem, kuriem sports ir «maiže» un sirdslieta (ja kļūsim kaut nedaudz bagātāki un naudu neglabāsim «Bankā Baltija»), vajadzētu radīt iespējas baukt trenēties uz Preiļiem, Līvāniem, piedalīties sacensībās.

A.Iljina

ATTĒLOS:
● priekšsēdētāju sacensības piešaistīja arī daudz līdzjutēju. Par uzvarētāju kļuva Preiļu pilsētas domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns;

● ātrums, precīzitāte, komandas saliedētība — tā visa netrūka, ceļot telti;

● basketbols ir īstu viru spēle;
● sacensībām svaru bumbas celšanā gatavojas aizkalnietis L.Spūlis (pa labi), kas ar fizkultūru un sportu allaž bijis uz «tu».

J.Silicka foto

A.Bēķis.

Pašvaldības budžetā nav paredzēti līdzekļi sporta pasākumiem, taču mēs iedalījām naudu skolām sporta inventāra iegādāšanai.

Aglonā bija interesants basketbola turnīrs. Balvas sagādāja pašvaldība. Pāldzējām aizbraukt uz starptautiskām sacensībām vasaras biatlona Andrim Tūlam un Feoktistam Puščakovam.

Runājot par pašvaldību spartakiādi, jāatzīst, ka bez aktiviem treniņiem ir ļoti grūti sportot. Un tomēr šis pasākums ir vajadzīgs. Nolikumā akcentu

Latviešu karavīrs un valstsvīrs Rūdolfs Bangerskis

Šī gada 16. martā — latviešu leģiona dienā — notika Rūdolfa Bangerska pārapbedišana Brāļu kapos.

Generālis Rūdolfs Bangerskis tautā bija plaši pazīstams kā viens no populārākajiem latviešu strēlnieku pulku vadoniem, kā pārliecīnāts demokrāts, dzīli humāns un reliģiozs cilvēks. Viņš vienmēr bija cilvēciski vienkāršs, pieejams jebkuram cilvēkam. Bangerskis dzīli izprata latviešu tautas sāpes un cerības.

Viņš dzimis 1878. gada 21. jūlijā Taurupē. No 1895. gada Bangerskis dienēja Rīgas instruktori bataljonā, bet no 1899. līdz 1901. gadam mācījās Vladimira kara skolā Pēterburgā. No 1904. līdz 1906. gadam Bangerskis cīnījās Mandžūrijā krievu — japānu karā. No 1912. līdz 1914. gadam Rūdolfs Bangerskis atkal mācījās Pēterburgas kara akadēmijā. No 1914. gada viņš cīnījās pirmajā pasaules karā, būdams rotas komandieris. Pēc kaujām pie Ļovas Bangerskis tika paaugstināts par kapteini, savukārt 1915. gadā viņš bija adjutants armijas 31. korpusa štābā.

Kopš 1915. gada 2. augusta Rūdolfs Bangerskis bija Daugavgrīvas latviešu strēlnieku bataljona (vēlāk pulka) komandieris. 1916./1917. gada Ziemassvētku kaujās Bangerskis bija latviešu strēlnieku divizijas štāba priekšnieks un vēlāk tika paaugstināts par pulkvedi.

No 1918. līdz 1920. gadam Rūdolfs Bangerskis dienēja Kolčaka armijā, kur komandēja diviziju, vēlāk korpusu; dažādās kaujās viņš nogāja 6000 km no Ufas līdz Mandžūrijai.

1921. gadā Rūdolfs Bangerskis atgriezās Latvijā. 20. un 30. gados viņš komandēja gan Vidzemes, gan Latgales, gan Zemgales diviziju, bija arī Daugavpils garnizona priekšnieks. 1925. gadā Bangerskis tika paaugstināts par ģenerāli.

Rūdolfs Bangerskis bija arī ievērojams Latvijas valstsvīrs. No 1924. gada 23. decembra līdz 1925. gada 24. decembrim Bangerskis bija kara ministrs Cēmiņa valdībā; no 1926. gada 18. decembra līdz 1928. gada 23. janvārim viņš bija kara ministrs Skujenieka valdībā.

Otrā pasaules kara sākumā, vācu okupācijas laikā — līdz 1942. gadam — Rūdolfs Bangerskis bija akciju sabiedrības «Ķieģelis» direktors. No 1942. līdz 1943. gadam Bangerskis bija Latviešu pašpārvaldes tieslietu ģenerāldirekcijas referents.

No 1943. gada 10. aprīļa līdz 1945. gada 2. maijam Rūdolfs Bangerskis bija latviešu leģiona ģenerālinspektor.

Kā redzams, Rūdolfa Bangerska dzīves gaitas nav nekāds īpašs izņēmums, bet tipisks latvieša dzīves stāsts 20. gadsimtā. Tā pirmā pasaules kara laikā viņš latviešu strēlnieku rindās Krievijas armijas sastāvā cīnījās pret vāciešiem, bet otrā pasaules kara laikā latviešu leģionā Vācijas armijas sastāvā cīnījās pret krieviem.

Lai nevienam politiskas propagandas nolūkā nerastos vēlēšanās godājamā latviešu karavīra Rūdolfa Bangerska pārapbedišanu Brāļu kapos iztēlot kā «monarhistu vai hitlerieša kultu», ir pietiekami īsi atcerēties latviešu strēlnieku vienību un latviešu leģiona izveidošanās iemeslus. Abu šo latviešu militāro formējumu starpā var likt vien-

līdzības zīmi, novelkot vēsturisku paraļi — neapstrīdams ir secinājums, ka latviešu strēlnieki nebija Krievijas monarhijas aizstāvji, savukārt latviešu leģionāri nebija hitleriskās Vācijas atbalstītāji. Latviešu strēlnieku un latviešu leģionāru krūtis dega divi vārdi — tīcība un cerība. Kaut arī pirmajā un otrajā karā bija dažādi apstākļi, latviešu karavīru mērķis bija viens un tas pats — viņi tīcēja tikai savai tautai un Tēvzemei, viņi bija gatavi izcīnīt brīvību Latvijai.

Pirma pasaules kara laikā neaprakstāms posts bija pārņemis Latviju — bija izcīnītāi sejumi, nodedzinātas mājas, latvieši devušies bēgļu gaitās. Latviešu intelligence saprata, ka Vācijas uzvara karā būtu arī Baltijas vācu muižnieku uzvara un latviešiem tas nozīmētu iznīcību. Latvieši ienīda gan vācu muižkungus, gan krievu cara ierēdņus, bet toreizējā situācijā atlīka vēlēties Krievijas uzvaru. Tad latviešu bēgļi varētu atgriezties mājās, turklāt latvieši gribēja iegūt autonomiju Vācijas valsts sastāvā, vienlaikus iero-bežot vācu varu.

Vēstures lappuses

1915. gada aprīlī studenti ierosināja radīt nacionālās karaspēka vienības, lai latviešu karavīrus apvienotu vienkopus spējīgu virsnieku vadībā. Latviešu intelligencei, pārvarot daudzu cara ierēdņu pretestību, 19. jūlijā (1. augustā) izdevās iegūt cara armijas virsnieciņas atlauju dibināt latviešu strēlnieku bataljonus. Tikai lielās neveiksmes cīņas ar vācu armiju piespieda krievu ģenerāļus dot šādu atļauju. Komandēt tika atļauts arī latviešu valodā, uz karogiem un krūšu nozīmēm bija paredzēti uzraksti latviešu valodā:

Līdzīga situācija bija izveidojusies arī otrā pasaules kara laikā. 1941. gada beigās vācu armijas uzbrukums uz austriumiem bija apstājies, nesasniedzot paredzētos mērķus — Ķeņingrada un Maskava netika ieņemta. 1941. un 1942. gada ziemā Vācijas armija bija spiesta aizsargāties. Vācu militārais stāvoklis paslīktinājās arī 1942. un 1943. gada mijā. Klūva skaidrs, ka viņi centīties iesaistīt savā «kara mašīnā» ar vien vairāk okupēto zemu iedzīvotāju.

1943. gada janvārī tika nolemts apvienot latviešus lielākā militārā formējumā, proti, izveidot leģionu. Jau bija izveidotas leģionāru vienības no Belģijas, Holandes, Dānijas un Norvēģijas tieslietu ģenerāldirekcijas referents.

No 1943. gada 10. aprīļa līdz 1945. gada 2. maijam Rūdolfs Bangerskis bija latviešu leģiona ģenerālinspektor.

Kā redzams, Rūdolfa Bangerska dzīves gaitas nav nekāds īpašs izņēmums, bet tipisks latvieša dzīves stāsts 20. gadsimtā. Tā pirmā pasaules kara laikā viņš latviešu strēlnieku rindās Krievijas armijas sastāvā cīnījās pret vāciešiem, bet otrā pasaules kara laikā latviešu leģionā Vācijas armijas sastāvā cīnījās pret krieviem.

Lai nevienam politiskas propagandas nolūkā nerastos vēlēšanās godājamā latviešu karavīra Rūdolfa Bangerska pārapbedišanu Brāļu kapos iztēlot kā «monarhistu vai hitlerieša kultu», ir pietiekami īsi atcerēties latviešu strēlnieku vienību un latviešu leģiona izveidošanās iemeslus. Abu šo latviešu militāro formējumu starpā var likt vien-

legiona bataljonu un ieskaitīja 2. motorizētā SS brigādi, to pārdēvējot par latviešu brigādi. Pēc neilga laika bataljonus iesaistīja kaujās. 18. martā leģionāri atvairīja spēcīgu sarkanarmijas uzbrukumu — šī bija pirmā nopietnā kauja, kuru latvieši izcīnīja otrajā pasaules karā leģiona sastāvā. 1943. gada aprīļa beigās visus 3 bataljonus apvienoja kājinieku pulkā, drīz saformēja arī 2. kājinieku pulku; 1944. gada martā izveidoja vēl vienu pulku un pārdēvēja brigādi par latviešu SS 19. divīziju. 1943. gada maijā sāka formēt arī 15. divīziju.

Abu divīziju augstākie komandieri bija vācieši, bet ģenerālinspektors — Rūdolfs Bangerskis. Arī pārējie latviešu virsnieki — K.Lobe, K.Aperāts, V.Janums u.c. — pirmajā pasaules karā bija cīnījusies latviešu strēlnieku pulkos, piedalījusies Latvijas brīvības cīņās. Latviešu virsnieku noskaņojums ietekmēja lielāko daļu latviešu leģionāru. Viņu mērķis bija tāds pats kā pirmajā pasaules karā latviešu strēlniekiem — karavīri tīcēja savai tautai un Tēvzemei, viņi bija gatavi izcīnīt brīvību Latvijai.

Latviešu pašpārvalde ieteica Rūdolfs Bangerski iecelt par leģiona komandieri, bet vācieši nerisejā šo latviešu karavīru vidū populāro virsnieku iecelt šādā amatā; viņu neapstiprināja pat par leģiona divīzijas komandieri. Beigās Bangerski iecēla par leģiona ģenerālinspektoru, tā arī nenosakot viņa darbības funkcijas un tiesības. Vācieši baidījās laut latviešiem komandēt leģionu, lai jebkurā brīdī varētu viņiem teikt — tā nav jūsu dažāna. Iespējams, vācieši apzināti centās radīt situāciju, lai latviešu virsnieki aizietu no leģiona. No paša sākuma vācieši centās ignorēt latviešu leģiona ģenerālinspekciju: nepiešķirā telpas, ļāva izveidot tikai niecīgu štatu, paredzēja dažādus ierobežojumus (aizlieza ģenerālinspektoram bez komandieru ziņas apmeklēt vienības, bet vienību komandieriem bez divīziju komandieru atļaujas apmeklēt ģenerālinspektoru u.c.). Leģiona vācu vadībai ar ģenerālinspekciju vienmēr bija slēptākas vai atklātākas pretrunas.

Tomēr arī šajā nereglamentētajā ģenerālinspektora postenī Rūdolfs Bangerskis centās darīt visu, lai aizstāvētu latviešu intereses. Viņš pūlejās saturēt vienkopus latviešus, saudzēt un atvieglo ikviena latvieša likteni. Tādējādi latviešu leģiona ģenerālinspekcija faktiski kļuva par latviešu iekšējās aizsardzības galveno legālo centru, kurā pēc palidzības griezās ikvieni latviešu karavīrs. Kaut gan ģenerālinspektori nebija nekādas reālas varas, Rūdolfs Bangerskis ar taktu, konsekvenči un neatlaicību reizumis izdevās arī kaut ko panākt — latviešu leģions latviešu tautas acīs un dzīvē bija kļuvis par latviešu tautas aizsardzības un cerību faktoru, ko pilnībā neatļāvās ignorēt arī vācu armijas vadība.

Zinot Rūdolfa Bangerska dzīves gājumu, nebūtu pareizi politizēt viņa pārapbedišanu Brāļu kapos. Bangerskis pirmā un otrā pasaules karā laikā bija viens no populārākajiem latviešu virsniekiem, kurš devīs lielu ieguldījumu Latvijas armijas veidošanā. Viņš bija iemīlējis latviešu strēlnieku komandieris un Latvijas armijas divīzijas komandieris.

Brāļu kapu komitejas vārdā
Odisejs Kostanda

Vides veselības centrs brīdina

Uzmanību: ērču encefalīts!

Katrū gadu mūsu dienests veic izmeklēšanu par ērču izplatību un inficētību rajona mežos.

Parasti mēs savācam pāri 100 ērcēm, nosūtām tās uz Rīgu, kur tas izmeklē uz ērču encefalīta infekciju. 1994. gadā tikai viena no visām ērcēm bija inficēta — no Āpšeniekū meža.

Šogad savāktas un izmeklētās ērces no Aglonas un Riebiņu pagasta mežiem.

Rezultāti ir pārsteidzoši, ja neteikt šokējoši: Aglonas pagastā pie Ciriša ezera vairāk nekā puse no ērcēm inficētas ar ērču encefalītu, bet Riebiņu mežā 9 no 10 ērcēm ir bīstamas.

Jāatgādina, ka saslimstības līmenis mūsu republikā ar ērču encefalītu ir diezgan augsts. 1994. gadā 15 cilvēki no saslimušajiem — miruši, tāpēc neizaicināsim likteni, bet strikti atcerēsimies dažus momentus, kuri ļaus izsargāties no lielām nepatikšanām.

Dodoties uz mežu, izvēlēsimies pie-mērotu apgērbu un biežāk apskatīsim to, vai nav pieķerēties kāds brūns spīdīgs kukainītis.

Visbiežāk ērces piesūcas kakla apvidū, aiz auss, padusēs. Pirms došanās uz mežu, vajadzētu iegādāties aptiekā vai biškopības veikalos kādu no kukaiņus atbaidošiem līdzekļiem.

Veterinārās aptiekās jums piedāvā līdzekļus arī mājdzīvnieku pasargāšanai no ērcēm. Neazmirsim, ka arī dzīvnieki var atnest uz mājām nepiesūkušās ērces, kas var pārmājot uz cilvēkiem.

Ja konstatējat, ka tomēr ērce pie-sūkusies, pēc iespējas ātrāk un kvalitatīvi no tās ir jāatbrīvojas. Nevajag ēr-ci nosmērēt ar eļļu vai vēl kaut ko citu, jo tad kukainim sākas vemšana un tas caur koduma vietu brūcē ievada sli-mības izraisītāju. Tādā pašā nolūkā uz-manieties, lai nesaspieštu ērces ķerme-nīti.

Labāk dariet tā. Nemiet ne pārāk garu, bet izturīgu diegu, uztaisiet mazu cilpiņu un, paceļot kukaiņa ķermenī virs ādas, apmetiet cilpiņu ap ērces snuķīti, pēc iespējas ciešāk savelcot diegu tuvāk pie ādas. Ar asu kustību paraujot aiz diega galīem, ērci dabūsiet āra. Tas ir pārbaudīts praksē. Brūce jāapstrādā ar degvīnu vai jodu.

Ideālu būtu, ja jūs ērci varētu nogādāt uz Rīgu, Klijānu ielā 7, kur viruso-ologiskajā laboratorijā pēc 4 stundām dos atbilstoši, vai jūsu ērce ir bīstama.

Pretējā gadījumā jāuzsāk reman-tadīna profilakse pēc šādas shēmas:

bērniem no 3 līdz 7 gadiem pa 1 tabletēi dienā — 3 dienas;

no 8 līdz 14 gadiem pa 1 tabletēi 2 reizes dienā — 3 dienas;

no 15 gadiem — pa 2 tabletēm 2 reizes dienā — 3 dienas.

Visiem, kas vēlas saņemt profilak-tiskās potes pret ērču encefalītu, jāņem vērā, ka tās jāsāk rudeni — 1. pote, pa-vasari pirms ērču aktivitātes jāpaspēj izdarīt 2. pote un pēc gada — 3. pote.

Meža strādnieki, melioratori, zemes-sargi, mērnieki, mednieki un makšķer-nieki — tie pakļauti vislielakajam riskam. Tāpēc jūs gaida vietējās vese-lības aprūpes iestādēs jau šodien, lai pie-reģistrētu un laicīgi pieteiku nepieciešamo vakcīnas daudzumu.

R.Nikiforova,
Preiļu rajona VVC ārste
epidemioloģe

Latviešu mūzika audiokasetēs

MicRec piedāvā klausīties Roberta Gobziņa programmu «Man sauja benzīns» un Gunāra Meijera dziesmas «Tikai tev». Jaunu, interesantu skaņu kaseti ar īstu balles atmos-

fēru «Balle vienigi jums» ir izdevuši Latvijas Radio mūzikai.

Iegādājieties kasetes, klausīties un dejojiet līdzi, aicina MicRec un Latvijas Radio radošā grupa.

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Sestdiena, 17. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Muzikāli izklaidējošs rīts bērniem Pie Otto. 11.05 J.Zvīrgzdiņš. Kā brālītis Trusītis uzvarēja Lauvu. 12.15 Blakusefekts. 13. sērija. 13.00 Globuss. 13.30 Teātru jaunumi. 18.00 Zīnas. 18.10 Camel balvas izcīņa rallijā. 19.00 Mirklis. 19.10 Bērniem. 19.25 Prezidenta laiks. 19.35 Vernisaža. 19.50 Teikas par Nārniju. 5. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Labvakar! piedāvā... 22.30 Pauze.

LATVIJAS TV II

8.04-11.00 Picca TV. 11.55 Vai tu zini? 12.10 TV veikals. 12.40 Kristīgā pasaule. 13.00 Kristītība šodien. 13.50 Kristīgā programma. 14.20 Katedrāļu laiks. 15.15 Ilūziju gadi. 5. sērija. 16.10 Vācijas skatu laukums. 17.10 Atpūtas mirklim. 17.30 Zinātnes problēmas. 18.00 Ceļš uz sevi. 18.30 Reģionālās TV piedāvā... 19.00 Mijkreši. LTS. 19.30 Paradīzes pludmale. 47. sērija. 19.55 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīnas. 22.15 Latloto. 22.25 E iela. 258. un 259. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 53. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.20 Džungļu ainājums. 8.50 Filma bērniem. 9.25 Rīta pasts. 10.00 Padomi kulinārijā. 10.15 Veselība. 10.50 Province. 11.20 Vienaudzes. Mākslas filma. 12.55 Spogulis. 13.25 Lielās sacīkstes. 14.00 Zīnas. 14.20 Dok. filma. 15.15 Dzīvnieku pasaulē. 15.50 Vērtīgais kadrs. 17.00 Laiks. 17.20 Laimīgs gadījums. 18.10 Žandarms un žandarmi brunčos. Francijas kinokomēdija. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.45 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 21.30 Kas? Kur? Kad? 22.40 Uzmanības centrā. 23.05 Zīnas. 23.25 Jaunie mietpilsoni.

Svētdiena, 18. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.20 Skaistumam un veselībai. 9.35 Namdaris. 9.55 Mutesbjoda. 10.15 Skabargas rīta pielikums. 10.30 Uzmini nu! 11.30 Jelgavas dziesmu un mūzikas svētki. 16.00 NBA meistarsacīkstes. 17.30 Lielbritānija. Dok. filma. 18.00 Zīnas. 18.10 Beverlihilza. 17. sērija. 18.55 Mūzikas zīnas. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - pukām un meitenēm. 19.35 Dziesma manai paaudzei. 19.55 Flinstoni. 55. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 TV klubīš Pie Vecā Ratiņa. 22.50 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.45 Latvijas Luterānu Stunda piedāvā...

vā... 13.50 TV veikals. 14.20 Francijas TV programma. 15.15 Dzied Edijs Mičels. 16.40 Zaļo gaismu - dziesmā! 17.20 Taisnīgi un netaisnīgi. 17.50 Sporta programma. 18.20 Sacensības plūdmales volejbolā. 19.05 Telekompanija LTS. 19.30 Paradīzes pludmale. 48. sērija. 19.55 Cīlveks zvēru pasaule. 20.25 5 minūtes. 20.30 Tikšanās. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīnas. 22.20 Gaitēja līderis. 1. un 2. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Prizma Prim.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.20 Rīta agrumā. 8.50 Mult. filma. 9.15 Kamēr visi mājās. 9.45 Rīta zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai! 11.05 Vispasaules ģeogrāfija. 11.55 Amatniecība. 12.00 Visa Krievija. 12.25 Dejas poēzija. 13.00 Zem pī zīmes. 13.45 Sports pusdienu laikā. 14.00 Zīnas. 14.20 Lielais teātris. Dienas un vakari. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.00 Logs uz Eiropu. 16.30 Mult. filma. 17.00 Laiks. 17.20 V.Vulfa autorprogramma Sudraba bumba. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Elki, elki... E.Džons. 19.10 Jautro un atjaunošķīgo klubs-95. 21.00 Svētdiena. 21.50 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 22.35 Milestība no pirmā acu skatiena. 23.10 Zīnas.

Pirmdiena, 19. jūnijis

LATVIJAS TV I

18.00 Zīnas. 18.10 TV - pukām un meitenēm. 18.20 Borderauta. 75. un 76. sērija. 19.10 Bērniem. 19.30 Krustpunktī. 20.00 Zebra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Māja Toskānā. 20. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Mirklis. 23.00 Naktis zīnas. 23.05 Lifc piedāvā...

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.50 Prizma Prim. 17.10 Eiropas meistarsacīkstes basketbolā sievietēm. 18.35 Hameleonus rotājas. 70. sērija. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Gaitēja līderis. 3. sērija. 20.00 DPU Multimediju centrs piedāvā... 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīnas. 22.25 E iela. 260. un 261. sērija. 23.15 Paradīzes pludmale. 47. un 48. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.55 Sastrēgumstunda. 18.15 Žozefīne. 9. sērija. 19.05 Vīrietis un sieviete. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.40 Tikšanās ar A.Solženīcīnu. 21.00 Privātdetektīva Nestora Burmas piedzīvojumi. 21.45 Versijas. 22.00 Sitiens vārtos. 22.30 Preses klubs. 23.25 Zīnas.

Otrdiena, 20. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Māja Toskānā. 20. sērija. 9.50 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.10 Rīt, parīt, aizparīt... 10.15 Zīmes. 18.00 Zīnas. 18.10 No TV videofondiem. 18.30 Skats no malas. 19.00 Mans būs mans.

19.10 Bērniem. 19.30 Teātru jaunumi. 19.50 Teikas par Nārniju. 6. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kinovalkars. Maksa par bailēm. Mākslas filma. 23.00 Naktis zīnas. 23.05 Maksa par bailēm. Mākslas filmas turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.10 IK Baltica. 17.30 TV veikals. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Hameleonus rotājas. 71. sērija. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Kurzemes TV. 19.30 Lielbritānijas ik-diena. 20.00 Via Baltica. 20.30 Latvijas kausa izcīņa futbolā. 18.45 Šveices pasaule. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Noziegumam pa pēdām. 55. sērija. 20.05 Vīzite. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīnas. 22.25 Novadu vēstis. 22.50 No TV videofondiem. 23.10 NTV-5. 24.00 Latvijas kausa izcīņa futbolā.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.20 Žozefīne. 10. sērija. 9.10 Kas? Kur? Kad? 17.55 Sastrēgumstunda. 18.15 Žozefīne. 10. sērija. 19.05 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.40 No pirmavotiemi. 20.55 Ča, ča, ča. Somijas un Zviedrijas kinokomēdija. 22.50 Versijas. 22.40 Kristāla Turandota. Teātru 1994.-1995. gada sezona labāko iestudējumu apbalvošanas ceremonija. 23.50 Zīnas.

Trešdiena, 21. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Beverlihilza. 17. sērija. 9.45 Mans būs mans. 9.55 Rīt, parīt, aizparīt... 10.00 Zemnieku spēle Dauderos. 10.20 Zemnieku stunda - Amerikā. 18.00 Zīnas. 18.10 Krustpunktī. 18.45 Šveices nāk. 19.20 Bērniem. 19.25 Ex libris. 19.40 Nedēļas vidū. 19.55 Flinstonī. 56. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Pasaules mode. 19.50 No aktiera nāk joki. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.00 Aiz priekšķara. 21.30 R.Blaumanis. Skroderdienas Silmačos. Latvijas Nacionālā teātra izrāde. 23.00 Naktis zīnas.

Piektdiena, 23. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Krimināllietu diviem. 2. sērija. 10.00 Vīzite. 10.20 Spogulis. 18.00 Zīnas. 18.10 Jāņu nakti negulēju. 19.00 Bērniem. 19.25 Pasaules mode. 19.50 No aktiera nāk joki. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.00 Aiz priekšķara. 21.30 R.Blaumanis. Skroderdienas Silmačos. Latvijas Nacionālā teātra izrāde. 23.00 Naktis zīnas.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 10.00 IK Baltica. 17.45 Prizma Prim. 18.05 Naktis portrets. 18.25 Zemgales TV. 18.35 Hameleonus rotājas. 72. sērija. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Gaiteņa līderis. 4. sērija. 19.45 Dzīvīte, dzīvīte... 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīnas. 22.25 E iela. 260. un 261. sērija. 23.15 Paradīzes pludmale. 47. un 48. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.20 Žozefīne. 10. sērija. 9.10 Cīlveks un likums. 9.40 Nedēļas sporta apskats. 17.55 Sastrēgumstunda. 18.20 Brīnišķīgais tērps. Gruzijas īsfilma. 19.05 Sapņu fabrika. 19.45 Labu nakti, mazulī! 20.00 Laiks. 20.45 Mans dārgais cīlveks. Mākslas filma. 22.30 Versijas. 22.25 Muzikāla programma Mana Krievija. 23.35 Zīnas.

Ceturtdiena, 22. jūnijis

LATVIJAS TV I

9.00 Ar dziesmu par dzīvi. 9.45 Namdaris. 10.05 Nedēļas vidū. 10.15 Dzīvīte, dzīvīte... 18.00

Jauna pensiju aprēķināšanas formula

ir ietverta likumprojekta «Par valsts pensijām», kas tika pieņemts šis nedēļas kārtējā Ministru kabineta sēdē otrdien. Tagad partijas Saeimā varēs sacensties šīs formulas modifīcēšanā tā, lai ar mazāku pensijās izmaksājamas naudas palielināšanu (nevienam taču nepatik nodoklu palielināšana) radītu istas vai šķietamas priekšrocības iespējamību plašākā Latvijas iedziņotā grupā.

Likumprojekts «Par valsts pensijām» paredz vairākus pensiju veidus: vecuma pensiju, invaliditātes pensiju, apgādnieka zaudējuma pensiju. Ja uz vienu cilvēku attiecas vairāki pensiju veidi, tad ierēdu uzdevums ir maksāt to pensiju, kas ir vislielākā.

Vecuma pensijas aprēķināšanas formula ir šāda P=K/G, kur

P — gada pensija,

K — apdrošinātās personas pensijas kapitāls, ko veido šīs personas personīgā konta reģistrēta sociālās apdrošināšanas iemaksu summa un ikadējā kapitāla pieaugums.

G — gaidāmās mūža ilgums pēc pensijas piešķiršanas.

Viens no valdības motīviem, kas liek iespējami steigties ar šādas pensiju aprēķināšanas formulas ieviešanu, ir cilvēku ieinteresēšana uzrādīt lielāku algu, kurai atbilst lielākas sociālās apdrošināšanas iemaksas. Līdz ar to palielinātos pašreizējās iemaksas sociālajā budžetā, laujot uzlabot arī tagadējo pensionāru stāvokli. Taču tas varētu notikt ar nosacījumu, ka cilvēki ticēs pastāvošai kārtībai — ticēs tam, ka viņu iemaksas nezudis līdz ar Latvijas valsti, kā tas Latvijā dzīvojošo cilvēku mūžā ir jau vairākkārt noticis.

Šie bēdīgie notikumi nāca par sliku ne tikai iedziņotiem, bet arī tagadējai Latvijas Republikai. Šobrīd valstī ir jāparliecina vai jāpiespiež strādājošie cilvēki gan uzturēt esošos pensionārus (ne tikai savus vecos tuviniekus), gan veidot uzkrājumus savas pensijas saņemšanai. Šo uzdevumu veikšana lika izstrādāt arī sarežģītu likuma «Par valsts pensijām» spēkā stāšanās kārtību, kas aptver laika posmu vismaz līdz 2000. gadam.

Likumprojekts nav viegli izprotams un pārķāstams. Tas var radīt vairākus pārpratumus, ja cilvēks vērtē to pārak kritiski. Sociālo lietu valsts ministrs V.Makarovs īpaši brīdināja par diviem šādiem momentiem. Protī, ka likums «Par valsts pensijām» likvidēs izdienas pensijas un atvieglojumus pensiju saņemšanā, kas tagad pieņekas par darbu kaitīgos apstākļos. Toties pensiju sistēmas reforma paredz darba devēju maksātās pensijas un apdrošināšanu pret neizlīmes gadījumiem darbā un arodslimibām. Tāpēc cilvēkiem vajadzētu kritiski vērtēt ne tikai valdības nodomus, bet arī dažādu politiķu centienus šo nodomu skaidrošanai.

Arnis Kluinis («Rīgas Balss»)

Līvānu pilsētas dome 1995. gada 28. jūnijā plkst. 14

Sludinājumi un reklāma

22305

Preiļu kooperatīvā arodvidusskola izsludina audzēkņu uzņemšanu 1995./96. m. g. šādās specialitātēs ar latviešu mācību valodu *ar pamatizglītību*

- pamatkomercizglītība (pēc Latvijas un Dānijas kopprojekta). Mācību ilgums 3 gadi.
- grāmatvedības darbinieks ar pārdevēja aroda iemaņām. Mācību ilgums 4 gadi.
- ar vidusskolas izglītību**
- veikalvedis. Mācību ilgums 1 gads.

SIA «Turība» mācību centra Latgales filiāle izsludina uzņemšanu 1995.-96. m. g. par maksu (Ls 40 mēnesī) šādās specialitātēs:

ar pamatizglītību

- sekretāre lietvede. Mācību ilgums 3 gadi. Iegūst vidējo izglītību
- ar vidusskolas izglītību**
- mazo uzņēmumu un struktūrvienību vadītāji. Mācību ilgums 1 gads. Uzņem arī krievu mācību valodas skolu absolvētus ar pakāpenisku apmācības pāreju uz valsts valodu.

Dokumentus pieņem līdz 18. augustam.

Jāiesniedz šādi dokumenti: izglītības dokuments, raksturojums, izziņa par veselības stāvokli (086y),

5 fotokartiņas (3x4).

Skolas adrese:
Kooperatīva ielā 6,
Preiļi, LV 5301.

Tālrunis 21663, 21764.

Pāri 50 veidu televizori, automātiskās veļas mašīnas, ledusskapji, video un audioaparātūra, sadzīves elektropreces, arī firmu «Filips», «Elektrolux». Tālr. 44310.

SIA «Turība» mācību centra Latgales filiāle un Preiļu kooperatīvā arodvidusskola aicina darbā 1995./96. m. g. angļu valodas skolotāju. Alga pēc vienošanās. Piedāvājam dienesta istabu. Tālrunis 21633, 22865.

A/s LFIK pērk un pārdod sertifikātus.

Izsniedz īstermiņa aizdevumus pret sertifikātiem.
Preiļi, Brīvības 1, tel. 21061
Līvānos, Rūpniecības 1, tel. 42663

Nāc sadziedēt!

Programma bērniem, vecākiem un jaunākiem
Ielūdz
Ieva Akurātere, Zigfrīds Muktupāvels, Jānis Lūsēns, Zane Gudrā, Aivars Gudrais. Dziedāsim tautasdziesmas, kā arī Imanta Kalniņa un Jāņa Lūsēna dziesmas bērniem.
Preiļu estrādē koncerts visai ģimenei 18. jūnija plkst. 17.00.

A/s «Krāsainie lējumi»
pērk vara, misīnu, bronzas, alumīnija u.c. krāsaino metālu lūžnus un to atlikumus. Samaksa tūlītēja. Interesēties Preiļos, Pils ielā 14 (Lauktehnikas teritorijā).
Tālrunis 22870 darba dienās no plkst. 9 līdz 14.

Dagdas lauksaimniecības skola uzņem audzēkņus šādās specialitātēs

1. LAUKU MĀJU SAIMNIECE.

Apmācības laiks 3 gadi. Audzēķi iegūst šuvējas piegriezējas, pāvāres konditore, dārzenķopēs darba profesijas.

2. ZEMKOPIS.

Apmācības laiks 3 gadi. Audzēķi iegūst B, C1 kategorijas autovadītāja, ACD kategorijas traktorista, remontatslēdznieka darba profesijas.

3. MĀJAMATNIEKS.

Apmācības laiks 3 gadi. Audzēķi iegūst B, C1 kategorijas autovadītāja, AC kategorijas traktorista tiesības, būvgaldnieka, mūrnieka, krāšņu mūrnieka vai apmetēja re-

montatslēdznieka darba profesiju.

4. BŪVSTRĀDNIEKS.

Apmācības laiks 2 gadi. Iegūst darba profesijas: namdaris betonētājs, mūrnieks, apmetējs.

5. LAUKU STRĀDNIEKS.

Apmācības laiks 2 gadi. Iegūst darba profesijas: AC kategorijas traktorists, remontatslēdznieks.

Apmācība notiek latviešu un krievu valodā. Skolā ir ēdnīca un kopmītne. Pusdienas maksā Ls 0,10. Visi audzēķi saņem stipendiju.

Iesniegumus pieņem līdz 10.07.95. Skolas adrese: Dagda, Brīvības ielā 3, telefons 53559.

Šī gada 30. jūnijā plkst. 10.00 notiks p/s «Smelteri» biedru kopsapulce. Reģistrācija no plkst. 8.30.

Cienījamie biznesmeni!

Mūsu banka atver rēķinus, droši un uzticami apkalpo klientus Rīgā un visā Latvijā

Presidenta Māris Ozols

KUR LATVIJA

KAM VISĀM FIRMĀM UN ORGANIZĀCIJĀM

SAKARU BANKA
PREIĻI, BRĪVĪBAS 2
TĀLR. 24395 FAKSS 24395

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»

**REDAKTORS
PĒTERIS PĪZELIS**

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marīja. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 21759, 22305, 22154. PASŪTIJUMA INDEKSS 68169.

Iznāk 8 reizes mēnesī — trešdienās un sestdienās. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā ligumcena.

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales drukā». Rēzekne, Baznīcas ielā 28. Oisietspiedums. Metiens 5200 eksemplāri.

© Pārpārlesešanas un cītešanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.